

Ioth heu van. he. i. duob. Ja que dupli
cata, ineffabile illud et gloriosum dei nos
men efficiunt. Decimus est saday. i. omipo
tes. qz oia pōt et oia ipius sūt qz vbiqz sūt
De expositiōe sacre scripture.

Quartuor modis
sacra scripture exponit. s. histo
rice. Historia est rei geste nar
ratio, ab historiorum quod est videre vel co
gnoscere qz apud veteres nemo scribera
historiam nisi qui interfuisset. Allegorice. et
Allegoria dicitur ab aleon quod est alienū,
et gōre quod est dicere vel locutio, et est al
legoria qn p vnū factū iudicat aliud factū
qm̄ quod credendū est. Anagogice Dicit
āt anagoge ab ana qd̄ ē surfuz et gōge vel
gogos qd̄ est ductio qz sursū ductio, et est
qn p vnū factū datur intelligi id quod de
siderandū est. s. eterna betaorum felicitas
Tropologice Et dicitur tropologia a tro
pos quod est cōuersio, et logos quod ē ser
mo quasi sermo cōuersu⁹ et cōuersus ad
informationē aie et bonorū morum. et est
quādo p vnum factū datur aliud intelligi
qm̄ qd̄ faciēdū ē Historia doc⁹ factū Tro
pologia faciēdum. Allegoria credendum
vel intelligendū. Anagogia appetēdū. v.
Litera gesta docet, quid credas allegoria
Moralis quid agas, quid speras anago
gia. Historice hierusalē est nomen ciuita
tie sanguinū. Tropologice tipus est ani
mefidelis que pacē habet conscientię. Alle
gorice figura est militantis ecclesie in qua
pat est caricatis et beniuolētie. Anagogi
ce tipū gerit triūphantis ecclesie in q̄ pac
est ab omī incursu cuiuscūs molestie. In
sensu historico preualuit Jeronimus In
tropologico gregorius. In allegorico am
broſ⁹. In anagogico Augustinus.
De qualitatib⁹ sacre scripture.

Quartuor sūt qua
litates sacre scripture et precipue
euāgeliorum fm̄ Jeroni, quib⁹ ad perse
ctionē pficiunt xpiani. s. precepta manda
ta testimonia et exēpla. Precepta sunt ad
mali declinationē. Mādata ad boni ope
rationē. Testimonia ad credendā verita
tem. Exempla ad imitandā sanctitatem.
Veritas scripture sacre ad quattuor se ex
tendit. s. ad felicitatē eternoꝝ cōmendan
dā. Ad atrocitatē infernoꝝ aggrauandā.

Ad pulcritudinē virtutū et moꝝ p̄suadent
dā, et ad turpitudinē p̄cōꝝ abhorredam
Primū est p̄dicādū tanqz appetēdū. Ses
cundū tanqz metuēdū. Tertiū tanqz eligē
dū. Quartū tanqz respuēdum.

De dimensione sacre scripture.

Scriptura sacra dimēsiōe q̄druplē
ci variaſ. Hēt enī latitudinē i de
scriptiōe duox testamētorꝝ. Logi
tudinē in descriptiōe tēpoꝝ et etatū. Sub
limitatē i descriptiōe triū ierarchiarū gra
datim ordinatꝝ. s. ecclasiastice, angelice,
et diuine. Profunditatē in descriptiōe mi
sticarꝝ intelligētiarū.

De cōpatione testamentoꝝ ad inuicē.

Aetus testamentū hēt libros q̄dri
formiter differēt. Nam hēt li
bros legales q̄ sūt qnqz libri moi
si. hēt historiales q̄ sunt decē i veteri testa
mento disp̄si. Hēt sapiētiales q̄ sunt qnqz
sc̄tres salomonis et sapie et ecclastic⁹. Ha
bet xp̄phetales q̄ sunt sex. s. q̄tuor xp̄phetic⁹
maiores libri duodecim xp̄phetaꝝ, et ilber
psalmoꝝ. Novū testamēti hēt libros cor
resp̄detes his. Hā legalib⁹ corr̄dēt lib
ri euāgelici historialib⁹ act⁹ aplici. sapiē
tialib⁹ epte aploꝝ. s. pauli et canonice. pi
pheralib⁹ corr̄dēt. Apocalipſ in q̄ ē xp̄phe
tia de p̄nti p̄terito et futuro. In libris pri
mis hēt xp̄s faciē leoninā p̄pter excellētias
autoritatis. In historialib⁹ hēt faciem bo
uis. p̄pter exēpla virtutis et lōganimitatis
In sapiētialib⁹ faciē hois p̄pter prudētiā
sagacē. In prophetalib⁹ faciē aqle. p̄pter
intelligētiā p̄spicacē. Ad scripturā veteris
testamēti p̄tinēt vigintiqtuoꝝ seniores p
q̄s intelligētōes libri veteris testamēti
nā si qnqz legalib⁹ et octo xp̄phetalib⁹, et no
nū agyographis q̄ sūt virginiduo. addat
Ruth et Treni tanqz in nūero cōpurandi
erūt oēs libri prisce legis vigintiquatuor
Quatuor vero aialia vndiqz oculata ad
scripturā noui p̄tinēt testamēti p q̄ accipi
unt q̄tuor euāgeliste. qz prim⁹. s. Mathe
us scripsit in iudea l̄ris et sermonibus he
braicis. Secūdus Marcus scripsit vita
lia sermone m̄ greco ne greci dedignaren
tur euāgeliū sūt recipe in latino scriptū.
licet aliq latini gloriensē b̄re euāgeliūz
in latino qd̄ ip̄e primo scripsit. Terti⁹ lu
cas scripsit in grecia greco sermone perit⁹
Quart⁹ Iohes scripsit i asia. s. in grecia.
De quatuor sinodis.

De orthograuia

Quartuor fuerunt sinodi principes quos que ad autenticadā autorizandā et defendendā fidē quā scriptura sacra p̄dicat prouenerūt. scilicet Nicena tricētoꝝ, xvii. ep̄coꝝ cōstantino augusto impante pacra, in qua ratione p̄fidie blasphemia cōdemnat quod in equalitate sancte trinitatis. Arrius asserebat h̄c cōsubstantiale deo patri dēū filiū eadem sinodus cōfiteſ. Secunda cōstantinopolitana centūquinquaginta patrum sub Theodosio seniore q̄ macedonii negantē sp̄misanatum esse dēū condēnauit, cōsubstantia le patris et filio sp̄mianctū demonstrāt. scilicet et dans formā simboli quā tota grecorū et latinarū confessio p̄dicat. Tertia ephesina ducentoꝝ ep̄scopoz sub iuniorū theodosio augusta edita, que nestoriū duas personas in Christo cōfidentē iusto anathemate condēnauit, omnīdens manere in duabus naturis ynā domini nostri Iesu Christi personam. Quarta calcedonensis, ccxxx, sacerdotum sub marciano principe habita in qua euticens cōstantinopolitanū verbi dei et carnis ynā naturam pronunciantē et eius defensorem dyoscorū quendam alexandrie ep̄scopū et ipsum rursus nestorium cum reliquis hereticis ynā patrum sententia condēnauit, p̄dicās sic natum Christū de virginē ut in eo substantia diuine et humane confiteretur nature.

De orthograuia.

Dropter scripi torum imperitiam de orthograuia sunt aliqua breuiter annoſtāda. Sciendo ergo quod b̄ trāsit in literas sequentes in certis cōpositiōibz sequente c. ut occurro succurro. Et officio sufficio. Et suggesto oggannio quod ad vulpes pertinet. m̄ ut summittō, p̄ ut suppono oppono, r̄ ut surripio et arripio. In quibusdaz manet imutabilis ut in abrōgo abrado. Un. v. Lappa ferēs gramē b̄ sumit p̄ sociamē. i. becl̄ra b̄ in ab et sub ob si socialē p̄ topositionē incipiētibz ab his līris transit in illas, et duplique illa līra. Un. subcineri c. p̄ b̄ in prima sillaba imputat ab aliquo virtio scriptoz. Et quoq; in uero p̄scianū cā euphanie mutat ut aufero pro absers et aufragio p̄ abfugio. In hac p̄positiōe adtrāsit in līras sequentes p̄ cōpositionē sc̄ et accidit. Et affigo. Et aggero. Et allido alligo. Et annuncio. Et ap-

pono appello. Et arrideo. Et vt assideo. Et vt attineo attingo. Tollit tñ s̄ qñ sequitur p̄sonās post s̄ ut aspergo et aspo. v. Lor flagrās lenis p̄ira saltans ad sibi mutat. Tollit inde tñ sequit̄ si p̄sona post s̄. Per principias sillabaz accipias līras i quas mutat̄ in cōpositiōe p̄positiōis. D̄ fm̄ p̄scianū sonat obscurz in extremitate, distinctionū ut rēplū ap̄ū i principio ut magnū mediocre, i medius ut umbra. D̄ trāsit in n̄ seqn̄te d̄ ut t̄m̄ tantūdē. Et vt idē idētidē. C̄ vel q̄ ut num̄ nūcubi et nūquis nūc̄ ancesps p̄ amcesps. Am̄ p̄positio fvel c̄ vel q̄ seqn̄tibz in n̄ mutat m̄. ut anfractus ancisus anq̄ro, sed vocali seqn̄te itercipit b̄. ut amb̄it̄ amb̄esus. Ā trāsit il sequētē qñ in t̄ con cōponūc̄ cū dictiōe incipiēt̄ seabl̄. ut illido et collido, in r̄ ut irrideo et corrideo trāsit i m̄. ut imitto imunis, in p̄ ut ipleo impi. ib̄ ut imbuo ibibo. d̄ tribu vltimis d̄r̄ m̄ vel p̄ vel b̄ nūc̄vulten fore p̄ se. Ā trāsit etiā i c̄ ut ecqd̄ p̄ enqd̄. D̄ trāsit i c̄ ut seq̄r̄ secut̄. loq̄r̄ locut̄ q̄s cui. q̄s qū p̄ coq̄nario debet scribi cocci et nō coq̄. Antiquus dicebat quum p̄ cū. quir p̄ cur. Quoties ex p̄positio cōstruit̄ cū dictiōibz incipiētibz a vocalibz remanet itegra ut ex aro, ex agiro, ex eo, exigo, ex oleo exuro, vel ab his quatuor p̄sonantibz ut ex cūtio, et ut extraho, p̄ ut experto, s̄ ut exequor. Sic cōponat̄ cū dictiōe incipiētē ab f̄tran sit in ipam, ut efficio effundo. E vero cōponit̄ cū dictiōibz incipiētibz a b̄, ut ebis bo, a d̄ vredo educo, a ḡ ut egero, ab m̄ ut emineo emico, ab n̄ ut enarto enodo, ab r̄ ut eripio, ab ū cōsonāte ut eucho euoco, ab i ut ejacio, reliq̄s vero seqn̄tibz p̄ponit̄ ex ut dictū ē. Et et ab cū vocalibz ponūtur i appositionē, ut ex aula ab illo. Et za cū cōsonātibz ut e domo a rure. Abs apponit̄ qñc̄ dictiōi incipiētā q̄ ut abs q̄libz, sed cōponit̄ cū dictiōe incipiētē a c̄ ut ab sc̄odo abscedo, et a te ut abstineo. Ludi et dis cōueniāt. Flotādū q̄ dis cōponit̄ cū dictiōibz incipiētibz a c̄ ut discūbo discutio, ab f̄differo et diffido in q̄b̄ trāsit s̄ inf̄ a p̄ ut displiceo disputo, et ut distracto discedo, ab l̄ ut dissicon et dissipio, ab i consonne, ut dissūgo. Alijs quibuscunq; p̄sonātibz seqn̄tibz p̄ponit̄ q̄ cōpositōe di nō dis, ut dimittō diduco diruo dirūpo, digerō diligo diluo. Quoties trās cōponit̄ cū dictiōe incipiētā d̄n et i cōsonātes